

SENIOR

Biuletyn informacyjny Wielkopolskiej Rady Kregów Starszyny Harcerskiej i Seniorów

60-480 Poznań, ul. Wilków Morskich 23/25 tel. 503 695 023, e-mail: seniorzy@zhp.wlkp.pl

NUMER 220 (9) 2024

WRZESIEŃ 2024

*Jeszcze lato nie odeszło,
a już jesień bliska.
Wrzesień milczkiem
borowiki skrył
na wrzosowiskach.
Na polany rude rydze
stadkami wygonił
i rumiane jabłka strąca raz
po raz z jabłoni.
Jeszcze słońce o południu
tak potrafi przypiec,
jakby to nie wrzesień rządził, lecz upalny lipiec.
Ale już chłodniejsze noce niż bywały w lecie.
Liściom nadszedł czas, by żółknąć, a ptakom – odlecieć!*

/„Wrzesień” – z internetu/

27 września obchodzimy rocznicę powołania Szarych Szeregów - konspiracyjnej organizacji Związku Harcerstwa Polskiego ZHP działającej na terenie okupowanej Polski z tej okazji 27.09 załóż mundur, uczcij razem z nami rocznicę powołania Szarych Szeregów.

1.JUBILAT

80 lat – PWD. JAROSŁAW ADAMSKI.

Druh Jarosław Adamski do ZHP wstąpił w 1957 r. Przyrzeczenie harcerskie złożył w sierpniu 1958 r. na obozie w Funce. W drużynie harcerskiej przy Liceum Ogólnokształcącym w Trzemesznie pełnił funkcje zastępowego i przybocznego. Zdobył stopnie ćwika i Harcerza Orlego. W roku 2013 wstąpił do **Kręgu Seniorów Ziemi Trzemeszeńskiej**. Od roku 2015 pełnił w kręgu funkcję skarbnika. 5 lipca 2022 r. zdobył stopień przewodnika. Druh Jarosław aktywnie uczestniczy w zbiórkach kręgu i organizacji spotkań. Posiada odznakę honorową „Wielkopolskim Seniorom i Starszyźnie Harcerskiej”.
/HKS Ziemi Trzemeszeńskiej/

2.RELACJE

25.06.2024 Seniorzy z Harcerskiego Kręgu Seniorów "Wiarna Brać" w Pile uczestniczyli w Festiwalu Piosenki Harcerskiej i Turystycznej w Wyrzysku organizowanym przez 6 DH "Sokoły" oraz Komendę Hufca Piła. Śpiewały zuchy, harcerze no i my seniorzy. Jury oceniało występy przyznając zasłużone miejsca, za które zespoły otrzymały dyplomy i nagrody. My zaśpiewaliśmy "Piosenkę instruktorską" i "Jak dobrze nam zdobywać góry". Ponieważ festiwal odbywał się w przededniu Dnia Matki, każdy zespół śpiewał również piosenkę o

Matce. My zaśpiewaliśmy "Matko moja, ja wiem...". Muszę przyznać, że ponieważ śpiewaliśmy jako ostatnia grupa, ta piosenka wywołała niemałe wrażenie na wszystkich obecnych, wyciskając wielu słuchaczom łzy. Było to dla nas wszystkich wspaniałe przeżycie. Cieszymy się, że w ten sposób łączymy pokolenia zuchów, harcerzy, instruktorów i seniorów. Czuwaj.

/tekst i foto hm. Maria Trzyna- Przewodnicząca HKS „Wiarna

Brać"/

Tradycyjnie jak co roku seniorzy z **Harcerskiego Kręgu Seniorów, "Wiarna Brać" Hufca ZHP Piła** razem z Kołem Przyjaciół Harcerstwa przy Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Pile, odwiedzili **11.07.2024** ponad 40-to osobową grupę zuchów i harcerzy z gmin powiatu pilskiego, którzy wypoczywali na obozie w **Stnicy Harcerskiej w Próchnówku** (gmina Tuczo, powiat walecki). Stanica harcerska należąca do Komendy Hufca Piła, położona jest w Rezerwacie Przyrody nad jeziorem. Powstała w 1978r. jako jedna z pierwszych stanic w Polsce. W sezonie jest w stanie przyjąć ponad 300 osób na jeden

turnus. Organizatorem obozu był IV szczepek Zawiszacy, działający przy Szkole Podstawowej nr. 4 w Pile, a komendantką obozu - założycielka tego szczepek i **komendantka Hufca ZHP hm. Bożena Wojciechowska**. W gronie uczestników obozu była jedna drużyna zuchowa i dwie drużyny harcerskie. Dla młodych ludzi taki obóz to prawdziwa lekcja życia oraz okazja do zdobycia nowych umiejętności. Czas wypełniały im m.in. kąpiele w pobliskim pięknym jeziorze Bytyń Wielki, zawody wędkarskie, zajęcia terenowe z kompasem czy nauka pierwszej pomocy przedmedycznej. Młodzież spędzała czas na miłej zabawie na łonie przyrody pod opieką wykwalifikowanej kadry i wieloletnich harcerskich instruktorów. Wieczory upływały przy ognisku i harcerskich piosenkach. Zorganizowano Festiwal Piosenki „Mam Talent” i wiele zajęć sportowych oraz zaliczano zadania na sprawności. Harcerze przyjęli seniorów tym razem pod wiatą, bo dokuczał deszcz. Wjeżdżając na Stację zaśpiewaliśmy znane wszystkim piosenkę "Słoneczko późno dzisiaj wstało, a w refrenie: Słoneczko nasze rozchmurz buzie, bo nie do twarzy Ci w tej chmurze" i co się stało? Wjeżdżając autokarem na teren obozu powitało nas słoneczko, i było przez cały czas naszego tam pobytu. Poszczególne drużyny przedstawiły się nam wymieniając swoje przyjęte nazwy i okrzyki. My seniorzy nie chcieliśmy być dłużni, też opowiedzieliśmy krótko o naszej działalności i zaprezentowaliśmy nasze okrzyki: "My seniorzy, do współpracy zawsze skorzy", "Senior, senior jeszcze wigor ma", "My seniorzy "Wiarna Brać" z harcerzami za pan brat". Przewodnicząca Kręgu „Wiarna Brać” wręczyła nowym członkom drużyny symboliczne chusty. **Nie obyło się bez życzeń dla dh. komendantki hm. Bożeny Wojciechowskiej i dh. przewodniczącej Kręgu hm. Marii Trzyny, które w tym roku obchodziły swoje 80-te urodziny.** Takie życzenia to też nasza harcerska tradycja - wszyscy instruktorzy 80 latkowie mieli takie przyjęcie w swoim czasie - właśnie na obozie w Próchnówku. Było więc „100 lat...”, miłe prezenciki przygotowane przez harcerzy, tradycyjnie wspaniałą tort i kawa. Poczęstowano nas też obozowym obiadem. Niestety w tym roku nie było pięknych polnych bukietów dla jubilatek, ze względu na porę deszczową. **Poprzedniego dnia harcerzy na obozie odwiedził Rafał Zdierela, starosta pilski oraz Beata Dudzińska, prezydent Piły i dyrektor SP nr 4 Mateusz Błażejowski oraz phm. Iwona Lewoczko- Nowak instruktorka IV szczepek.** Podziękowali oni instruktorom i

opiekunom za przekazanie młodemu pokoleniu harcerskiej wiedzy, umiejętności i wartości, życząc im wspaniałych wrażeń. My seniorzy z Harcerskiego Kręgu Seniorów "Wiarna Brać" jesteśmy bardzo zadowoleni ze współpracy z młodym pokoleniem. Cieszymy się, że od wielu lat możemy odwiedzać harcerzy na obozie, razem śpiewać i wspólnie spędzać czas. Dziękujemy komendantce Hufca, a równocześnie komendantce obozu za zaproszenie nas i tak wspaniałe przyjęcie. Czuwaj

/tekst i foto hm. Maria Trzyna- Przewodnicząca HKS „Wiarna Brać”/

27 lipca my - „wytrawne piechurki” z Kręgow Owar, Szóstacy i Dziewiatacy z Poznania wzięliśmy udział w wycieczce Śladami Regionalizmu w Wielkopolsce, zorganizowanej przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Swarzędzkiej. A jakim to sposobem? -

kierownikiem wycieczki był **dh Eugeniusz Jacek** - członek **KSH Owar** ☺. Nam seniorom trasa wycieczki dobrze znana, ale warto znów popodziwiać, popatrzeć na zmiany ...

Rozpoczęliśmy od zwiedzania Muzeum Dzieci Wrzesińskich (Września). Nowością dla nas był interesujący film dokumentujący historię strajku, usiadłyśmy w izbie szkolnej, przed muzeum zrobiliśmy sobie zdjęcia przy ławeczce Bronisławy Śmidowiczówny – przywódczyni strajku. W pobliskim Kołaczkowie podziwialiśmy - niestety tylko z zewnątrz -położony w pięknym parku klasycystyczny pałac Władysława Reymonta. Jak się dowiedziałyśmy wszystko z pałacu związane z Reymontem przekazano do Warszawy, do

Muzeum Literatury na wystawę z okazji 100. rocznicy przyznania Władysławowi St. Reymontowi Literackiej Nagrody Nobla. W parku w 1977 r. odsłonięto pomnik przedstawiający

Reymonta w towarzystwie książkowych bohaterów: Jagny i Boryny. Kolejnym przystankiem była Winna Góra, tutaj przewodnik przekazał nam wiele ciekawostek o generale Henryku Dąbrowskim, oraz o historii pałacu. Obok – w budynku stajni i wozowni oglądaliśmy wystawę czasową przybliżającą postać generała, z atrakcjami dla dzieci (strojami z

epoki, kwizami, kolorowankami itp. ...), ale jak się okazało – również dla seniorów ☺. W miejscowym kościele przystanęliśmy przy grobowcu generała. Urna z jego sercem znajduje się od 1997 r. w Krypcie Zasłużonych Wielkopolan w podziemiach kościoła św. Wojciecha w Poznaniu. Ostatnią zwiedzaną miejscowością był Miłostaw, znany z pierwszego pomnika Juliusza Słowackiego na ziemiach polskich. Pomnik ten - popiersie poety na kwadratowej kolumnie, do której przylega łukowata ławeczka z figurą siedzącej dziewczyny w ludowym stroju - można podziwiać w pięknym miejskim parku. Zanim tam dotarliśmy, był czas na pyszny obiad w eleganckiej miłostawskiej hotelowej restauracji i pogaduszki... Raczyliśmy się chłodnymi napojami, kawą, herbatą... Mimo upalnego dnia kondycja i humory nam dopisywały... Dziękujemy organizatorom – w tym druhowi Geniowi za możliwość uczestnictwa ✨

/phm. Irena Gotuch – IKS Dziewiątacy, fot. hm. Barbara Król/

Wystawa Wielkopolscy Harcerze w Powstaniu Warszawskim - 1 sierpnia br. przypada 80. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego. Wśród powstańców, żołnierzy AK, byli wielkopolscy harcerze. Starsi walczyli z bronią w ręku, harcerki i młodszy harcerze pełnili funkcje pomocnicze - organizowali pocztę powstańczą, przekazywali informacje, zajmowali się rannymi. W Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim

odbyło się otwarcie wystawy „**Wielkopolscy Harcerze w Powstaniu Warszawskim**”, która ma na celu przybliżyć losy i upamiętnić bohaterów pochodzących z województwa wielkopolskiego. Autorami wystawy są pracownicy Instytutu Pamięi Narodowej w Poznaniu oraz Związek Harcerstwa Polskiego. Na 18 planszach zamieszczono informacje m.in. o udziale ZHP w powstaniu warszawskim oraz można poznać losy wielkopolskich harcerzy, którzy wspólnie z oddziałami wojskowymi AK walczyli o wolność Polski. Ta wystawa, upamiętniająca bohaterstwo bojowników w harcerskich mundurach, wyraża niepodległościowe dążenia Polaków, Dołącza do tych wszystkich wydarzeń, spotkań i uroczystości, które dzisiaj poświęcamy pamięci ludzi szczególnie zasłużonych dla polskiej niepodległości – mówiła wojewoda wielkopolska Agata Sobczyk podczas powitania gości. By upamiętnianiu rocznicy nadać współczesny, praktyczny wymiar przed urzędem zorganizowana została zbiórka krwi – wszyscy chętni mogli oddać krew jako symbol pamięci o walce o niepodległość oraz

ofiarności i solidarności z potrzebującymi. Akcji przyświecało hasło ODDAJEMY KREW, BY UPAMIETNIĆ TYCH, KTÓRZY PRZELALI KREW.

/https://poznan.uw.gov.pl fot. Adam Kędziora/ZHP/

O godzinie 17.00 odbyły się z udziałem harcerzy **obchody pod Pomnikiem Państwa Podziemnego**. Podczas uroczystości pamiątkową wiązanek złożyła reprezentacja komendy Chorągwi Wielkopolskiej ZHP w składzie: hm. Maciej Siwiak oraz hm. Kinga Pelec. W obu wydarzeniach uczestniczyli seniorzy ZHP oraz młodzież harcerska.

/fot.. Adam Kędziora/ZHP/

1 sierpnia 2024 r. w 80 tą rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego grupa harcerskich seniorów z Kęgów Szóstacy - Hufiec Poznań Jeżyce i Dziewiątacy - Hufiec Poznań Wilda spotkała się na **poznańskich Podolanach** przy pomniku harcerzy, którzy zginęli na terenie Poznania i Wielkopolski w czasie II Wojny Światowej, by oddać hołd bohaterskim Powstańcom

Warszawy. Po zapaleniu znicza i złożeniu wiązanek kwiatów, punktualnie o godzinie 17.00 zawyły przy pomniku syreny na znak rozpoczętego 80 lat temu powstania i odśpiewany

został hymn harcerski. Pwd. Jarosław Gendera - komendant Szóstaków przywołał atmosferę tamtych czasów krótką opowieścią o pierwszych dniach powstania, przeplatając ją piosenkami powstańczymi wykonywanymi przy wtórze gitary i akordeonu. Po krótkiej uroczystości wspomnieniowej wszyscy obecni seniorzy harcerscy zaproszeni zostali przez komendanta Szóstaków do pobliskiej kawiarni na kawę z deserem, by kontynuować rozpoczęte dyskusje i wspomnienia. CZUWAJ !

/pwd. Krystyna Krobska – KSH Szóstacy Poznań, fot. Anna Kuźma/

Na **Jubileuszowy X Złaz Seniorów Chorągwi Kujawsko – Pomorskiej „Bydgoszcz nad Brdą i nad Wisłą”**, który odbył się 7 i 8 sierpnia w Bydgoszczy

zaprosił Referat Seniorów tej Chorągwi również przedstawiciele seniorów Chorągwi Wilkp. ZHP – w tym przedstawiciele prezydium WR KSH i S (hm. Barbara Król, hm. Urszula Kocikowska, pwd. Hanna Kurzawa, pwd. Zdzisław Firlej) oraz druhow p.hm. Małgorzatę Suchanecką i hm. Marka Urbanowicza. Złaz rozpoczął się uroczystą mszą św. w kościele pw. Świętej Trójcy, którą celebrował ks. kanonik

Czesław Kroll – harcerz. Wygłosił on piękne kazanie o związku tutejszego kościoła z harcerstwem. We mszy uczestniczyli również krewni Patrona Polskich Harcerzy bł. ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego, Komendantka Chorągwi Kuj. – Pom. hm. Beata Bardzińska, ze swoją zastępczynią hm. Dorotą Sucharską, Kierownik Wydziału Seniorów przy GK hm. Bogdan Radys i młodzi harcerze. Po mszy św. w kościele pod dwoma tablicami – upamiętniającą powstanie pierwszej bydgoskiej drużyny harcerskiej założonej dnia 8

sierpnia 1917 r. przez Jana Wierzejewskiego oraz pod tablicą na pamiątkę mszy sekundacyjnej odprawionej tu przez ks. p.hm. Stefana Frelichowskiego w 1937 r. – przedstawicielki senierek złożyły kwiaty i zapaliły znicze. Następnie przed kościołem podczas apelu odstonięto Kamień Pamięci Harcerskiej, a zasłużeni seniorzy otrzymali upominki. Wyruszyliśmy na zwiedzanie Bydgoszczy,

podczas którego złożono jeszcze kwiaty pod tablicami pamiątkowymi – na kamienicy, w której mieszkał Jan Wierzejewski oraz pamięci zamordowanych podczas wojny prezydenta Bydgoszczy Leona Barciszewskiego i jego syna. Poznawaliśmy miasto podczas spaceru nad Brdą prowadzeni przez przewodniczki – zwłaszcza wspaniale opowiadającą

phm. Krystynę Miszczuk komendantkę Kręgu „Wędrowniczki po Zachodnim Stoku”. Bydgoska Wenecja zauroczyła nas swym pięknem, ale zbyt słoneczna pogoda męczyła. Odsapnęliśmy przy pomniku Króla Kazimierza Wielkiego, gdzie zrobiliśmy wspólne zdjęcie oraz w Urzędzie Wojewódzkim, gdzie przyjął nas w-ce

wojewoda pan Piotr Hemmerling i ugościł po obejrzeniu wystawy historii tutejszej Chorągwi kawą, herbatą i ciasteczkami. Stamtąd pojechalśmy tramwajem do Myślicinka

na Rondo „Wicka”, na którym uroczystie odsłonięto tablicę tego Patrona Polskich Harcerzy w asyście władz miejskich, harcerskich, krewnych Druha Wicka oraz młodej drużyny, która zaprojektowała odsłanianą tablicę. Nieopodal znajduje się Muzeum Wodociągów, przed wejściem do którego można napić się wody z ujęcia studni głębinowych, z czego wręcz z rozkoszą skorzystaliśmy. Muzeum jest nadspodziewanie ciekawe, obejrzelśmy film o dziejach

dostarczania wody do miasta, zadziwiła nas wśród licznych eksponatów wanna o budowie umożliwiającej „morską kąpiel”, a wielkopolan bardzo ucieszyły liczne okazy włazów, pomp itp. sprowadzone z naszych miast. Bardzo zadowoleni, ale i zmęczeni wróciliśmy do miejsca zakwaterowania na obiadokolację i wypoczynek. O godz. 19.00 rozpoczęła się Seniorada – radosny wieczór z harcerską orkiestrą z Szubina. Był polonez i inne tańce,

konkursy, śpiewy, poezja cygańska. My nie byliśmy na całej imprezie – lody nad Brdą wzywały. 8 sierpnia po apelu porannym seniorzy wyjechali autokarem na bulwar nad Wisłą w Fordonie, a stamtąd mostem kratownicowym do Ostromecka. Tu atrakcją jest zespół pałacowo – parkowy zwany „Bydgoskim Wilanowem” z dwoma pałacami i parkiem z pomnikami przyrody. W Starym Pałacu zwiedziliśmy muzeum fortepianów (na jednym z nich walca zagrała komendantka Złazu hm.

Halina Krystowczyk) i obejrzelśmy wiele pamiątek po Andrzeju Szwalbe, założycielu tej najbogatszej w Polsce kolekcji instrumentów. Bardzo ciekawie prezentuje się też Nowy Pałac z pokojami tak urządzonymi, jakby wczoraj gospodarze je opuścili. Tutaj w restauracji zostaliśmy ugoszczeni kawą i ciastem, a po zwiedzeniu drugiego piętra pałacu z niedawno otrzymaną wielką kolekcją figurek sów – zjedliśmy rosół. Udany X Złaz w Bydgoszczy zakończono kręgiem przyjaźni w samo południe. **Brawo dla Komendy Złazu!!!**

/hm. Urszula Kocikowska KSH OWAR, fot. pwd. Hieronim Ruciński, hm. Barbara Król/

Mimo panujących upałów grupa jedenastu senierek i dwóch seniorów pod przewodnictwem naszej przewodniczki - pani Grażyny Arasimowicz w sobotę 10 sierpnia zwiedziła Muzeum Bambrów Poznańskich. Informacji o historii Bambrów udzielił nam potomek osadników z Bambergii pan Leitgeber, (znajduje się ona również w dziale 3. niniejszego SENIORA – HISTORIA). Ekspozycja muzeum prezentuje chatę typową dla wsi podpoznańskiej przełomu XIX i XX

wieku, charakterystyczne stroje Bambrów, narzędzia oraz pamiątki rodów Bambrów, których potomkowie do dziś stanowią część społeczności miasta Poznania. I wśród nas –

zwiedzających jak się okazało było kilka takich osób. Muzeum Bambrów Poznańskich powstało 29 listopada 2003 roku dzięki wysiłkom Towarzystwa Bambrów Poznańskich, a także pomocy i życzliwości Poznaniaków oraz licznym sponsorom. W Muzeum znajduje się też siedziba Towarzystwa Bambrów Poznańskich, a zgromadzone materiały naukowe – archiwalia, wywiady, opisy wsi, mapy, zbiory biblioteczne i ikonograficzne pozwalają zainteresowanym na zapoznawanie się z nimi i kontynuowanie badań nad problematyką bamberską, nieodłączną częścią historii Poznania. Pan przewodnik, tak jak i cała obsługa muzeum działający społecznie udzielił nam również informacji o licznych zbiorach muzeum, obejrzelśmy starannie wykonane ubiory z koronkowymi wstawkami, pięknie haftowane czepce, wstęgi (tzw. bandy), tiulowe chusty, fartuchy, ozdobne kryziki

zakładane na szyję, a ponadto damskie reformy „piorun trzaś!” ☺. Na kolejnej ekspozycji poznaliśmy narzędzia rolnicze, kuchenne, rzemieślnicze – i okazało się, że znamy (oj, rzeczywiście jesteśmy seniorami) większość z nich. Dorzuciliśmy się jeszcze do skrzynki z datkami na utrzymanie muzeum, a spotkanie zakończyliśmy jak zwykle kawą – tym razem w kafejce przy Farze.

/pwd. Zdzisław Firlej IKS Dziewiątacy, fot. hm. Barbara Król/

3. Z HISTORII

Bamber, to brzmi dumnie! Gdy w Poznaniu ktoś zawoła do Ciebie "ty bambrze", to zazwyczaj nie ma o Tobie najlepszego mniemania. Wydaje mu się pewnie, że "bamber" oznacza "prostaka" lub "wieśniaka" i zupełnie nie zdaje sobie sprawy, że słowo to odnosi się do grupy osadników z niemieckiej Frankonii, którzy przybyli do podpoznańskich wsi ponad 300 lat temu. Początek XVIII wieku był trudnym okresem w historii Poznania. Wojna północna oraz plaga dżumy kompletnie wyludniły okoliczne wsie. Miasto potrzebowało rąk do pracy – ludzi chętnych do zagospodarowania opustoszałych terenów. Władze miasta głowiły się jak rozwiązać ów problem i prawdopodobnie za namową biskupa Krzysztofa Szembeka zdecydowano się zaprosić rolników z Bambergu w Bawarii. Pierwsza grupa osadników przywędrowała do Lubonia 1 sierpnia 1719 roku. Podróż zajęła im trzy miesiące. Było to wówczas jedynie 60 śmiałków, którym nie dane było odziedziczyć ziemi w rodzinnym Bambergu. Do 1753 roku przybyło łącznie około 500 osób. Zasiedlili oni okoliczne wioski, które obecnie są już dzielnicami Poznania: Dębiec, Bonin, Rataje, Wilda, Jeżyce, Górczyn, Czapury. Bambrzy szybko odbudowali zrujnowane wsie i mocno żyli się z miastem. Budowali kamienice oraz kapliczki, przekazywali wysokie datki na budowę kościołów, zakładali przedsiębiorstwa i z powodzeniem prowadzili gospodarstwa rolne. W okresie Kulturkampf manifestowali swoją polską tożsamość. Co więcej, członkowie rodzin bamberskich brali aktywny udział w Powstaniu Wielkopolskim, w wojnie polsko-radzieckiej i w II wojnie światowej. Nikt z nich w czasie okupacji nie przyjął obywatelstwa niemieckiego ani nie podpisał volkslisty! Więcej o śladach kultury bamberskiej w Poznaniu możecie przeczytać na grafikach załączonych do wpisu. Polecamy Wam również zajrzeć w wolnej chwili do Muzeum Bambrów Poznańskich prowadzonego przez Towarzystwo Bambrów Poznańskich.

Studzienka Bamberski w 1915r

- Posąg odiany z brązu jest dziełem rzeźbiarza **Józefa Wackerle**
- Pierwszą lokalizacją rzeźby** było stánowsiko przed domkami budowniczymi na wprost **ul. Woźnej**
- W 1929 r.** na wniosek magistratu studzienka została przeniesiona pod **zachodnią ścianę ratusza**
- Po II wojnie światowej** posąg przechowywany był w magazynach
- W 1964r.** rzeźba została ustawiona na **ul. Mostowej**
- **1977r.** studzienka wróciła na **Stary Rynek** gdzie stoi do dziś

GŁÓWNE ELEMENTY UBIORU:

- szyta z pięciu szerokości materiału spódnica
- kaftan
- sznurówka i bluzeczka
- w pasie związany gruby watek z płótna zwany „kiszka” na którym opierały się spódnica i jedna do trzech watek
- pod haftowany fatuch zakładano ozdobną, niekiedy brokatową kieszeń
- na szyi był haftowany kryzyk i pięć sznurów prawdziwych koralii
- do ostatniego sznura przyczepiano kryzyk
- meżatki nosiły czepek, dziewczęta kornet
- strój uzupełniano chustą, bandaną lub kokardą

Najlepszy strój bamberki zostawiały na wesele lub procesję Bożego Ciała. Tradycja jego ubierania przetrwała najdłużej, bo do 1994 r., tylko w jednej parafii, tj. w kościele Najświętszego Serca Jezusa i św. Floriana na Jeżycach. Niestety w późniejszych latach strój ten zniknął z krajobrazu miasta.

STRÓJ BAMBERKI

/facebook - Szneka z glancem/

4.KOMUNIKATY - PRZYPOMNIENIE

„Matecznik” zaprasza - Krąg Starszyzny Harcerskiej i Seniorów „Matecznik” obchodzi swe 20 urodziny.

21 września 2024 - Szamotuły, Szkoła Podstawowa nr 1 ul. Stanisława Staszica 1 - 40 zł od osoby, płatne do 09. września br. na konto Hufca ZHP Szamotuły: Santander 56 1090 1391 0000 0000 3900 0591 z dopiskiem: A2224 DSCZ Rychtyk + imię i nazwisko uczestnika. **Zgłoszenia do dnia 9.09. br.** i pytania prosimy kierować na adres katarzyna.grazka@zhp.net.pl podając nazwę kręgu oraz ilość osób. Prosimy także przesłać e-mailem imienną listę uczestników.

Karta uczestnictwa - Rychtyk po szamotulsku, Szamotuły – 21.09.2024

Nazwa Kręgu, Hufiec ..., Komendant Kręgu ..., Imię i nazwisko uczestnika

Komenda Chorągwi Wielkopolskiej ZHP -
 „SZLAKIEM SZAREGO” - Wydarzenie
 Chorągwi Wielkopolskiej ZHP z
 okazji 85 rocznicy zawiązania
 Szarych Szeregów.

Termin wydarzenia: 27 września oraz 29 września.

PROGRAM: - piątek: program zlokalizowany na terenie Fortu VII zakończony wieczornicą, niedziela: Przejazd autokarami z Poznania na teren obozu Gross - Rosen, udział w podsumowaniu wydarzenia. Powrót autokarem do Poznania (po drodze obiad)

Zgłoszenia do 30 sierpnia br. w ankiecie zgłoszeniowej
<https://forms.office.com/e/Nv5bq5vzhj> (jeśli ktoś nie może się sam zgłosić – prosimy o przestanie zgłoszenia na adres jaroslaw.gendera@zhp.net.pl lub tel. 602 150 821 z podaniem stopnia, imienia, nazwiska, hufca oraz dnia wzięcia udziału w wydarzeniu – 27.09, 29.09. lub oba dni). Potwierdzenie o zakwalifikowaniu od organizatorów zostanie przesłane do zgłaszających do 2 września br.

Koszty - Tylko 27.09: 15,00 zł, Tylko: 29.09: 50,00 zł, Oba dni: 65,00 zł.

WPLATY **PO POTWIERDZENIU ZGŁOSZEŃ** – do 13 września br. - Nr konta bankowego: 65 1090 1359 0000 0000 3501 8235. Wpłaty tytułem :SKŁADKA ZADANIOWA „Szlakiem Szarego” SENIORZY + imię i nazwisko.

hm. Kinga Pelec

hm. Justyna Hyża- Chmielewska

INFORMACJE NA TEMAT OBU WYDARZEŃ UMIESZCZONE BYŁY W POPRZEDNIM NUMERZE SENIORA.

5. Z ŻAŁOBNEJ KARTY:

Z wielkim smutkiem i żalem powiadamy, że dnia **1 lipca 2024r.** odeszła na wieczną wartość podharcmistrzyni **Maria Szulc** zd. Błotna, która **przeżyła 90 lat.** Do związku Harcerstw Polskiego wstąpiła w 1948 roku, przyrzeczenie harcerskie złożyła w 1949 roku w Chodzieży, zobowiązanie instruktorskie złożyła w 1960 roku w Pile. Stopień przewodniczki otrzymała w 1960, a stopień podharcmistrzyni otrzymała w 1968 roku. Złoty Krzyż Zasługi otrzymała w 1978 roku. Brała udział w obozach Harcerskich w Kalinie w 1967 r., w Złotowie w 1969 roku pełniąc funkcje księgowej, a także w obozach harcerskich w NRD jako opiekun drużyny w latach 1978, 1979, 1980. Była także opiekunem

Drużyn Harcerskich w Liceum Ogólnokształcącym w Pile w latach 1970-1979. Związek małżeński zawarła w 1958 roku z Henrykiem Szulcem, który przez wiele lat był

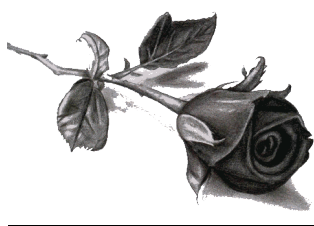
Komendantem Hufca ZHP w Pile. Działała i aktywnie uczestniczyła w zbiórkach **Harcerskiego Kręgu Seniorów „Wierna Brać” Hufca Piła** oraz w wyprawach historycznych organizowanych przez Hufiec. Wspólnie z Kręgiem „Wierna Brać” odwiedzała zuchów i harcerzy na obozie IV Szczepu ZHP „Zawiszacy” w Próchnówku. Należała do bardzo aktywnych i sumiennych instruktorów, seniorów naszego Hufca. Dh. Maria od początku powstania Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Pile, (a było to ok. 20 lat temu), aktywnie uczestniczyła w organizowanych zajęciach i spotkaniach np. w grupie Melomanów czy Nordic Walking oraz spotkaniach audytoryjnych. Była inicjatorką i służyła pomocą przy zorganizowaniu Koła Przyjaciół Harcerstwa przy UTW w Pile. Dzieliła się swoim doświadczeniem uzyskanym w pracy instruktorskiej. Została pochowana w grobie obok męża Henryka na Cmentarzu Komunalnym w Pile. **DRUHNO MARIO! NA DŁUGO POZOSTANIESZ W NASZEJ PAMIĘCI! Czuwaj!**

/hm Bożena Wojciechowska – Komendantka Hufca ZHP Piła/

Dnia 16 sierpnia, w szpitalu w Aleksandrowie Kujawskim, w 71 roku życia (w tym 46 lat w kapłaństwie) **zmarł były proboszcz parafii pw. Narodzenia NMP i św. Józefa w Skulsku, i były kustosz Mauzoleum Pamięci Harcerstwa – ks. Marian Kowalski**. Msza pogrzebowa, której przewodniczył biskup senior Wiesław Mering, odbyła się w środę, 21 sierpnia w parafii. Po Eucharystii ciało zmarłego kapłana spoczęło na cmentarzu w Ciechocinku.

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI...

REDAKCJA BIULETYNU ZASTRZEGA SOBIE PRAWO DO DOKONYWANIA SKRÓTÓW I KOREKTY
NADSYŁANYCH TEKSTÓW I NIE BIERZE ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ICH TREŚĆ.

REDAKTOR i OPRACOWANIE TECHNICZNE: hm. BARBARA KRÓL

barbara.krol@zhp.net.pl, basia_krol@o2.pl